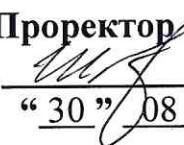

**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

Факультет суспільних і прикладних наук

Кафедра управління та адміністрування

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з методичної роботи

Ярослав ШТАНЬКО
“ 30 ” 08 2024 р.

СТРАХУВАННЯ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань:	07 Управління та адміністрування
Спеціальність:	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Освітньо-професійна програма:	“Фінансовий менеджмент”
Освітній рівень:	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни:	обов’язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання:	українська

**Івано-Франківськ
2024**

РОЗРОБНИК:

асистент кафедри
управління та адміністрування

Марта ШКВАРИЛЮК

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри управління та адміністрування,
протокол №1 від 28.08. 2024 року

к.е.н., доц., завідувач кафедри
управління та адміністрування

Ірина ПОПАДИНЕЦЬ

УЗГОДЖЕНО:

Гарант ОПП

Мирослава ТИМОЦЬ

СХВАЛЕНО:

на засіданні Науково-методичної ради, протокол № 1 від 30.08. 2024 року.

e-mail	marta.shkvaryliuk@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	кафедра управління та адміністрування, 205
Посилання на сайт	Марта Шкварилюк
Сторінка курсу в СДО	Страхування

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни. Стратегічний курс України на інтеграцію до Європейського Союзу та світового співтовариства стають визначальним фактором економіко-правових перетворень у країні, у тому числі у питаннях подальшого розвитку страхового ринку та страхування зокрема. Страхування є невід'ємним елементом фінансово-економічної системи будь-якої країни: за його посередництва відбувається перерозподіл суспільних ризиків, створюються умови для підвищення рівня соціального захисту населення, активізуються процеси глобалізації, формуються значні інвестиційні ресурси тощо. Страхування сприяє соціально-економічній стабільності в суспільстві, адже є важливим елементом соціального захисту населення, покликаним забезпечити захист майнових інтересів громадян, господарюючих суб'єктів і держави; воно є своєрідною «подушкою» безпеки для успішного ведення бізнесу та нормального життя людей.

Завдяки страхуванню знімається навантаження з витратної частини бюджету України різних рівнів та є вагомим сегментом створення робочих місць в країні та наповнення бюджету. Убезпечити та захистити себе людина чи суб'єкт господарювання від всіх можливих ризиків у своїй діяльності апріорі не може, тому життю та функціонуванню сприяє система компенсації понесених збитків через страхові компанії. Оскільки страхування надає універсальний страховий захист тому повинно застосовуватися в усіх сферах життєдіяльності людини.

Мета навчальної дисципліни: опанування теоретичними та концептуальними основами страхування, як базового інструменту для реалізації механізму захисту інтересів суспільства, що асоціюється зі способами забезпечення через передачу відповідальності за можливі наслідки ризиків та компенсацію збитків страховим компаніям. Дана навчальна дисципліна є теоретичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця у галузі управління та адміністрування.

Завдання дисципліни:

В результаті вивчення дисципліни студент повинен **знати**:

- об'єктивну необхідність сутності та ролі страхування, як способу захисту майнових інтересів суспільства в умовах світової глобалізації;
- особливості суб'єктів і об'єктів страхування;
- термінологію, функції та принципи страхування;
- суть, ознаки та основні принципи класифікації страхування;
- порядок державного регулювання страхової діяльності в Україні;
- роль держави в організації ліцензування страхової діяльності;
- місце страхової організації на страховому ринку;

- поняття та механізм функціонування страхового ринку, його структуру, інфраструктуру, внутрішнє та зовнішнє середовище;
- принципи діяльності страхових посередників та об'єднань страховиків в Україні;
- суть страхової послуги та особливостей їх реалізації;
- істотні умови договору страхування;
- сутність та етапи управління ризиком;
- суть та структуру страхового тарифу;
- характеристику підгалузей та видів особистого та майнового страхування, страхування відповідальності;
- особливості видів автотранспортного страхування;
- сутність перестрахування та механізму його здійснення;
- фінансові аспекти діяльності страхових компаній.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен **вміти**:

- вільно орієнтуватися у теоретичних і практичних питаннях страхування і страхового ринку;
- визначити коло суб'єктів страхових відносин, їх права та обов'язки;
- визначити коло об'єктів страхування, винятки та застереження;
- розраховувати страхову суму та страхове відшкодування для різних видів страхових послуг;
- аналізувати особливості розвитку страхового ринку;
- аналізувати економічну ефективність страхової діяльності з метою захисту інтересів страхувальників;
- приймати економічно виважені рішення щодо розвитку страхової діяльності

Професійні компетентності та результати навчання, яких набувають здобувачі освіти внаслідок вивчення освітньої компоненти «Страхування» (шифри та зміст компетентностей та програмних результатів навчання вказано відповідно до ОПП «Фінансовий менеджмент», введеної в дію ЗВО «УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА» «01» вересня 2023 року.

Шифр та назва компетентності	Шифр та назва програмних результатів навчання
<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.</p>	<p>ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.</p>
<p>ЗК6.Здатність проведення досліджень на відповідному рівні</p>	<p>ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p>
<p>ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p>	<p>ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p>
<p>СК2. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.</p>	
<p>СК 3. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування)</p>	
<p>СК 5. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.</p>	

СК6. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.	
СК7. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність	
СК8. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.	
СК9. Здатність здійснювати ефективні комунікації.	

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	другий (2)		
Семестр	четвертий (4)		
Кількість кредитів ECTS	6 (180 в годинах)		
Аудиторні навчальні заняття		денна форма	заочна форма
	Лекції	28 (в годинах)	6 (в годинах)
	Практичні	56 (в годинах)	12 (в годинах)
Самостійна робота		96 (в годинах)	162 (в годинах)
Форма підсумкового контролю	Екзамен (4 семестр)		

СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Пререквізити	Постреквізити
Фінансова грамотність	Гроші і кредит
Економічна теорія	Фінанси
Мікроекономіка	Банківська система
Макроекономіка	

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік тем лекційного матеріалу

Тема 1. Сутність, принципи і роль страхування (2 год.)

Зміст страхування. Ознаки страхування. Функції страхування. Принципи страхування.

Питання для самостійного вивчення: Етапи розвитку страхування.

Тема 2. Класифікація страхування (4 год.)

Основні критерії класифікації у страхуванні. Класифікація страхування за історичними ознаками. Класифікація страхування за економічними ознаками. Класифікація страхування за юридичними ознаками. Класифікація за об'єктами страхування. Класифікація за формами проведення. Системи страхування.

Питання для самостійного вивчення: Порівняльний аналіз форм страхового захисту.

Тема 3. Страхові ризики та їх оцінювання (2 год.)

Економічна сутність ризику в страхуванні. Управління ризиком в страховій компанії. Теоретичні засади актуарних розрахунків. Розрахунок тарифної ставки в страхуванні.

Питання для самостійного вивчення: Оцінка ризику та визначення доцільності його страхування.

Тема 4. Страховий ринок (4 год.)

Поняття страхового ринку. Структура страхового ринку. Теоретичні засади страхового ринку. Структура страхового ринку України. Роль посередників: страхові агентів і брокерів. Стан та перспективи розвитку страхового ринку України. Сутність і завдання страхового маркетингу Страхова послуга і страховий продукт з позиції маркетингу. Страховий договір.

Питання для самостійного вивчення: Характеристика страхових ринків світу.

Тема 5. Страхова організація (2 год.)

Економічний зміст страхової організації. Структура страхових компаній. Порядок створення, функціонування та ліквідації страхових компаній. Страхові об'єднання та їх функції.

Питання для самостійного вивчення: Управління страховою компанією.

Тема 6. Державне регулювання страхової діяльності (2 год.)

Необхідність регулювання страхової діяльності. Державний нагляд за страховою діяльністю. Ліцензування страховиків та контроль за їх діяльністю.

Питання для самостійного вивчення: *Іноземний досвід державного регулювання страхової діяльності.*

Тема 7. Особисте страхування (2 год.)

Економічний зміст особистого страхування. Сутність страхування від нещасного випадку. Сутність медичного страхування. Сутність страхування життя.

Питання для самостійного вивчення: *Добровільне індивідуальне і колективне страхування від нещасних випадків.*

Тема 8. Майнове страхування (2 год.)

Економічний зміст майнового страхування. Характеристика систем страхового забезпечення. Характеристика видів обов'язкового майнового страхування. Характеристика основних видів добровільного майнового страхування.

Питання для самостійного вивчення: *Види страхування майна та їхній страховий захист: аналіз ризиків і приклади страхових випадків.*

Тема 9. Страхування відповідальності (2 год.)

Економічний зміст страхування відповідальності. Характеристика основних видів добровільного страхування відповідальності. Характеристика видів обов'язкового страхування відповідальності.

Питання для самостійного вивчення: *Страхування відповідальності як інструмент мінімізації фінансових ризиків: основні сфери застосування та приклади.*

Тема 10. Перестраховання та співстрахування (2 год.)

Економічний зміст перестраховання. Характеристика пропорційного перестраховання. Характеристика непропорційного перестраховання. Економічний зміст співстрахування.

Питання для самостійного вивчення: *Співстрахування та перестраховання: механізми розподілу ризиків і їхнє значення для страхової діяльності.*

Тема 11. Доходи, витрати та прибуток страховика (4 год.)

Структура доходів страховика. Структура витрат страховика. Прибуток страховика та особливості його оподаткування. Фінансова звітність страховика.

Питання для самостійного вивчення: Джерела доходів і основні статті витрат страховика: оцінка впливу на формування прибутку.

Зміст семінарських та практичних занять

Тема 1. Сутність, принципи і роль страхування (2 год.)

Метою практичного заняття полягає у поглибленні знань студентів про сутність страхування, його ключові принципи та роль у забезпеченні фінансової стабільності й соціального захисту. Студенти мають зрозуміти основні підходи до організації страхових відносин, зокрема принципи добросовісності, еквівалентності та взаємності, а також оцінити значення страхування для фізичних осіб, підприємств і держави. Семінар сприятиме розвитку аналітичних навичок через аналіз практичних прикладів управління ризиками у різних сферах, а також формуванню дискусійних компетенцій шляхом обговорення проблем і перспектив розвитку страхування в Україні та світі.

Завдання для самостійної роботи: вивчити основні принципи страхування та навести приклади їх застосування у страхових відносинах; підготувати короткий аналіз ролі страхування у фінансовій системі країни та його впливу на соціальну стабільність.

Тема 2. Класифікація страхування (4 год.)

Метою практичного заняття є ознайомлення студентів з класифікацією страхування, різноманітними його видами та принципами, що лежать в основі кожного типу страхових послуг. Студенти мають усвідомити основні відмінності між видами страхування, їхніми особливостями та значенням для різних груп населення та організацій. Заняття сприятиме розвитку вміння класифікувати різні види страхування та оцінювати їх роль у забезпеченні фінансової безпеки та стабільності.

Завдання для самостійної роботи: дослідити основні види страхування (особисте, майнове, соціальне) та їхні характеристики, підготувати приклади застосування кожного з них у реальному житті; провести порівняльний аналіз різних класифікацій страхування, що застосовуються в Україні та за кордоном.

Тема 3. Страхові ризики та їх оцінювання (2 год.)

Метою практичного заняття є поглиблення розуміння студентами сутності страхових ризиків, їх класифікації та методів оцінювання. Студенти мають усвідомити, як ідентифікувати, оцінювати та управляти ризиками в різних сферах страхування, а також вивчити основні методи та інструменти оцінки ризиків, які використовуються страховими компаніями для визначення страхових премій та умов договорів. Заняття сприятиме розвитку аналітичних здібностей через розбір практичних випадків оцінки ризиків та їх впливу на діяльність страхових організацій.

Завдання для самостійної роботи: дослідити різні типи страхових ризиків, їх особливості та методи оцінки, підготувати приклади застосування цих методів у практиці страхування; провести аналіз впливу оцінки ризиків на визначення умов страхових договорів та премій у конкретних видах страхування.

Тема 4. Страховий ринок (4 год.)

Метою практичного заняття є ознайомлення студентів з основними характеристиками та структурами страхового ринку, його функціонуванням та впливом на економіку країни. Студенти мають зрозуміти ключові елементи страхового ринку, зокрема його учасників, механізми регулювання та тенденції розвитку. Заняття сприятиме розвитку аналітичних навичок через вивчення основних факторів, що впливають на страхову індустрію, а також формуванню компетенцій для оцінки ефективності роботи страхових компаній на ринку.

Завдання для самостійної роботи: вивчити структуру та функції страхового ринку, підготувати аналіз основних учасників ринку та їх роль у розвитку галузі; дослідити основні тенденції та проблеми страхового ринку в Україні та за кордоном, а також підготувати прогнози щодо розвитку цього ринку в найближчі роки.

Тема 5. Страхова організація (2 год.)

Метою практичного заняття є ознайомлення студентів з особливостями функціонування страхових організацій, їхньою структурою, основними напрямками діяльності та управлінськими процесами. Студенти повинні зрозуміти ключові аспекти організації роботи страхової компанії, включаючи страхові продукти, процедури укладання договорів, а також механізми управління ризиками та фінансами. Заняття сприятиме розвитку практичних навичок у розумінні внутрішніх процесів страхової компанії та оцінці її ефективності на ринку страхових послуг.

Завдання для самостійної роботи: вивчити основні функції страхової організації та її структуру, підготувати аналіз діяльності страхової компанії, зокрема в контексті управління ризиками та фінансовими потоками; дослідити особливості надання страхових послуг в Україні та порівняти з міжнародними практиками.

Тема 6. Державне регулювання страхової діяльності (2 год.)

Метою практичного заняття є ознайомлення студентів з основними аспектами державного регулювання страхової діяльності, його цілями, принципами та інструментами. Студенти повинні зрозуміти роль держави в забезпеченні стабільності та розвитку страхового ринку, а також ознайомитися з нормативно-правовими актами, що регулюють діяльність страхових компаній. Заняття сприятиме розвитку аналітичних та правових навичок через розгляд практичних прикладів державного регулювання в Україні та порівняння з міжнародними стандартами.

Завдання для самостійної роботи: вивчити основні акти законодавства та нормативно-правові документи, що регулюють страхову діяльність в Україні; підготувати аналіз впливу державного регулювання на страхові компанії та їхні операції, а також порівняти підходи до регулювання страхової діяльності в Україні та за кордоном.

Тема 7. Особисте страхування (2 год.)

Метою практичного заняття є ознайомлення студентів з основами особистого страхування, його видами, принципами та роллю у фінансовому забезпеченні фізичних осіб. Студенти повинні зрозуміти, як працюють різні види особистого страхування (життя, здоров'я, від нещасних випадків) та як вони впливають на безпеку і стабільність індивідуумів. Заняття сприятиме розвитку практичних навичок у виборі страхових продуктів, аналізі їхніх умов та розрахунку премій для клієнтів.

Завдання для самостійної роботи: вивчити основні види особистого страхування та їхні особливості, підготувати аналіз переваг і недоліків різних страхових продуктів для фізичних осіб; дослідити роль особистого страхування у забезпеченні фінансової безпеки громадян та порівняти пропозиції на ринку страхових послуг.

Тема 8. Майнове страхування (2 год.)

Метою практичного заняття є ознайомлення студентів з основами майнового страхування, його видами та принципами, а також роллю у забезпеченні фінансової безпеки фізичних та юридичних осіб. Студенти повинні зрозуміти, як працюють різні види майнового страхування (страхування від пожеж, стихійних лих, крадіжок тощо), а також вивчити методи оцінки майна та розрахунку страхових виплат. Заняття сприятиме розвитку практичних навичок у визначенні ризиків та умов страхування для фізичних осіб та підприємств.

Завдання для самостійної роботи: вивчити основні види майнового страхування та їхні особливості, підготувати аналіз страхування майна для фізичних осіб та підприємств, а також дослідити критерії оцінки майна для страхових компаній і вплив факторів ризику на визначення страхових премій.

Тема 9. Страхування відповідальності (2 год.)

Метою практичного заняття є ознайомлення студентів з основами страхування відповідальності, його видами та принципами, а також значенням для захисту інтересів фізичних і юридичних осіб від можливих фінансових збитків через претензії за завдану шкоду. Студенти повинні зрозуміти, як працює страхування відповідальності в різних сферах (відповідальність власників майна, професіоналів, підприємств) та як оцінюються ризики для визначення страхових премій і умов. Заняття сприятиме розвитку практичних навичок у виборі страхових продуктів відповідальності для різних типів клієнтів.

Завдання для самостійної роботи: вивчити основні види страхування відповідальності та їхні особливості, підготувати аналіз страхування відповідальності для фізичних осіб та підприємств, а також дослідити роль такого виду страхування в мінімізації ризиків для компаній і забезпеченні правової захищеності.

Тема 10. Перестраховання та співстрахування (2 год.)

Метою практичного заняття є ознайомлення студентів з основами перестраховання та співстрахування, їхньою роллю в управлінні ризиками та забезпеченні фінансової стабільності страхових компаній. Студенти повинні зрозуміти принципи функціонування перестраховання, різні його форми та методи, а також роль співстрахування як інструменту для розподілу великих ризиків між кількома страховими компаніями. Заняття сприятиме розвитку навичок аналізу перестраховальних договорів та оцінки їх ефективності у зменшенні ризиків для страховиків.

Завдання для самостійної роботи: вивчити основні форми перестраховання та співстрахування, підготувати аналіз переваг і недоліків кожної з форм для страхових компаній; дослідити приклади застосування перестраховання та співстрахування у великих проектах і на ринку міжнародного страхування.

Тема 11. Доходи, витрати та прибуток страховика (4 год.)

Метою практичного заняття є ознайомлення студентів з основними джерелами доходів та витрат страхової компанії, а також механізмами формування її прибутку. Студенти повинні зрозуміти, як обчислюються доходи та витрати страховика, які фактори впливають на прибутковість страхової компанії, а також як оцінюється фінансова ефективність її діяльності. Заняття сприятиме розвитку навичок аналізу фінансових результатів страхової компанії через розгляд різних аспектів її економічної діяльності, зокрема доходів від страхових премій, інвестицій та витрат на виплати страхових сум.

Завдання для самостійної роботи: вивчити основні складові доходів, витрат та прибутку страховика, підготувати аналіз фінансових звітів страхової компанії з точки зору її економічної ефективності, а також дослідити фактори, що впливають на фінансову стабільність страховиків у різних регіонах.

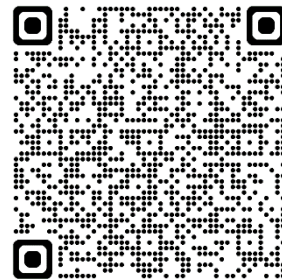
**Зміст самостійної роботи студентів
Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни «Страхування»**

Найменування видів робіт	Розподіл годин	
	денна форма	заочна форма
Самостійна робота, год, у т.ч.:	96	162
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	10	40
Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	10	30
Підготовка звітів з практичних робіт	8	22
Підготовка до поточного контролю	8	20
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	60	50

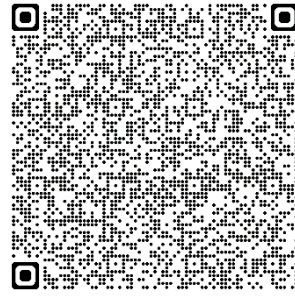
ПОЛІТИКА КУРСУ

Коротко, з покликанням на відповідну нормативну базу УКД, висвітлити питання:

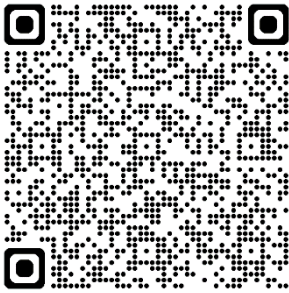
1) щодо системи поточного і підсумкового контролю

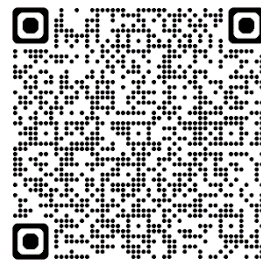
Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів, проведення практик та атестації, переведення показників академічної успішності за 100-бальною шкалою в систему оцінок за національною шкалою здійснюється згідно з “Положенням про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти”. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

2) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

3) щодо відпрацювання пропущених занять

Згідно «Положення про організацію освітнього процесу» здобувач допускається до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку), якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр навчальним планом та силабусом/робочою програмою навчальної дисципліни, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримав ≥ 35 бали), відпрацював визначені індивідуальним навчальним планом всі лекційні, практичні, семінарські та лабораторні заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

4) щодо дотримання академічної доброчесності

«Положення про академічну доброчесність» закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти Університету, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

5) щодо використання штучного інтелекту

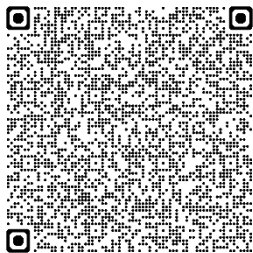
“Положення про академічну доброчесність” визначає політику щодо використання технічних засобів на основі штучного інтелекту в освітньому процесі. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#). “Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації та фальсифікації академічних творів” містить рекомендації щодо використання в академічних текстах генераторів на основі штучного інтелекту. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

б) щодо використання технічних засобів в аудиторії та правила комунікації

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). На гаджетах повинен бути активований режим «без звуку» до початку заняття. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Під час виконання заходів контролю використання гаджетів заборонено (за винятком, коли це передбачено умовами його проведення). У разі порушення цієї заборони результат анулюється без права перескладання.

Комунікація відбувається через електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle.

7) щодо зарахування результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти

Процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти визначаються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення, творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця

Програмний результат навчання ¹	<u>Метод навчання</u>	Метод оцінювання
<p>ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.</p> <p>ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p>	<p>МН 1 - словесні методи МН 2 - наочні методи МН 3 - практичні методи МН 4 - індуктивний МН 7 - аналітичний МН 16 - евристичний МН 17 - дослідницький МН 18 - методи самостійної роботи вдома МН 20 - інтерактивні методи</p>	<p>МФО 4 - поточний контроль МФО 5 - усний контроль МФО 6 - письмовий контроль МФО 8 - тестовий контроль МФО 11 - самооцінювання</p>

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Контрольні заходи

(в разі потреби - розділити за семестрами)

<i>Вид</i>	<i>Зміст</i>	<i>% від загальної оцінки</i>	<i>Бал</i>	
			<i>min</i>	<i>max</i>
Поточні контрольні заходи				

¹ для вибіркових навчальних дисциплін вказується результат навчання

	всього	60	35	60
Підсумкові контрольні заходи		40	25	40
Всього:		100	60	100

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється «Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів».

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в «Електронному журналі обліку успішності академічної групи» на підставі чотирибальної шкали - “2”; “3”; “4”; “5”. У разі відсутності студента на занятті виставляється “н”. За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість “н” в журналі буде виставлено “0” (нуль балів), без права перездачі. Відпрацьоване лекційне заняття в електронному журналі позначається літерою «в».

Критерії оцінювання (за необхідності, поточного та/або підсумкового контролю)

До підсумкового контролю допускаються студенти які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34 балів і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру. За результатами підсумкового контролю (диференційований залік/екзамен) студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не здали екзамен/диференційований залік і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно з **Шкалою оцінювання знань за ЄКТС**) і є сумою балів отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЄКТС:

Оцінка за національною шкалою	Рівень досягнень, %	Шкала ECTS
Національна диференційована шкала		

Відмінно	90 – 100	A
Добре	83 – 89	B
	75 – 82	C
Задовільно	67 – 74	D
	60 – 66	E
Незадовільно	35 – 59	FX
	0 – 34	F
Національна недиференційована шкала		
Зараховано	60 – 100	-
Не зараховано	0 – 59	-

Студенти, які не з'явилися на екзамен без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. Про страхування: Закон України від 18.11.2021 No 1909-IX (зі змінами та доповненнями) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text>
2. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12.07.2001 No2664-III (зі змінами та доповненнями) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14#Text>
3. Про затвердження Положення про ліцензування та реєстрацію надавачів фінансових послуг та умови провадження ними діяльності з надання фінансових послуг : Постанова Правління Національного банку України від 24.12.2021 No 153 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0153500-21#Text>
4. Про затвердження Положення про реєстрацію страхових та перестрахових брокерів та умови провадження посередницької діяльності у сфері страхування та про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України Постанова Правління Національного банку України від 30.06.2022 No 135 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0135500-22#Text>
5. Про деякі питання здійснення обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів Постанова Правління Національного банку України від 30.05.2022 р. No 108 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0108500-22#Text>
6. Про розміри страхових сум за договорами обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів Постанова Правління Національного банку України від 30.05.2022 року No 109 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0109500-22#Text>

7. Про затвердження Положення про перестраховання у страховика (перестраховика) нерезидента Постанова Правління Національного банку України від 20.10.2021 №107 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0107500-21#Text>
8. Про затвердження Положення щодо провадження діяльності зі страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою Постанова Правління Національного банку України від 20.10.2021 № 108 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0108500-21#Text>
9. Базилевич В.Д. Страхова справа: навчальний посібник 6-те вид., стер. К.: Знання, 2018. - 351 с.
10. Горбач Л.М. Страхування : підручник. / Л. Горбач, Е.В. Кадебська. Кондор-Видавництво, 2016. - 544 с.
11. Журавель Т. М. Страхування у схемах: навч. посіб. / Т. Журавель, Н. Нагайчук. - Львів: Новий світ-2000, 2020. - 389 с.
12. Журавка О. С. Страхування: навчальний посібник. / О. С. Журавка, А. Г. Бухтіарова, О. М. Пахненко. - Суми: Сумський державний університет, 2020. 350 с.
13. Кондрат І.Ю. Страхові послуги: Підручник / І.Ю. Кондрат, Н.Б. Ярошевич, П.Г. Ільчук, А.І. Якимів. - Львів: «Новий Світ 2000», 2021. - 386 с.
14. Кропельницька С.О. Страхові послуги: навч. посіб. для студентів / Кропельницька С.О., Плєць І.І. : Івано-Франківськ: ДВНЗ, Прикарпатський національний ун-т ім.В.Стефаника, 2013. - 390 с.
15. Плиса В. Й. Страхування: підручник, 2-ге вид, виправлене й доповнене Плиса В. Й. - К: Каравела, 2019. - 512 с.

Додаткова література:

16. Проблеми розвитку страхування в Україні: науковий студентський збірник. / За заг. ред. проф. Плиси В.Й. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 136 с.
17. Кропельницька С.О., Плєць І.І., Шайбан В.М., Білий М.М. Методичні матеріали щодо змісту та організації самостійної роботи студентів, поточного і підсумкового контролю їх знань з дисципліни «Страхові послуги». - Вид. 2-е, доп. та перероб. - Івано-Франківськ, 2012. - 103 с.
18. Пікус Р.В. Страхування: лабораторний практикум / Пікус Р.В., Приказюк Н.В., Тлуста Г.Ю., Шолойко А.С., Лобова О.М. - К.: Логос, 2014. - 280 с

Електронні інформаційні джерела:

19. Законодавство України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
20. Ліга страхових організацій України. URL: <http://www.uainsur.com>
21. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua/control/uk/index>

22. Новинний страховий веб-сайт Фориншурер : веб-сайт. URL: <https://forinsurer.com/>
23. Інформаційно-аналітичний портал Українського агентства фінансового розвитку. URL: <http://ufin.com.ua/>